

PHÁT TRIỂN THỂ CHẤT TRẺ EM

NGUYỄN THỊ KIỀU NHI

1. NHỮNG YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN SỰ PHÁT TRIỂN VẼ THỂ CHẤT

1.1. Sun tăng trưởng

Phát triển nhờ vào sun tăng trưởng, gồm 2 quá trình:

- Quá trình tăng trưởng về chiều cao.
- Quá trình trưởng thành tương ứng với hiện tượng cốt hoá từ từ.

1.2. Những yếu tố ảnh hưởng đến sự tăng trưởng

- Yếu tố di truyền và giống nòi.
- Yếu tố dinh dưỡng và chuyển hoá.

- Yếu tố nội tiết:

+ Nội tiết tố kích thích tuyến giáp (TSH), nội tiết tố tăng trưởng (GH) của tuyến yên ảnh hưởng quá trình tăng trưởng về chiều dài của sun.

+ Nội tiết tố tuyến giáp ảnh hưởng đến quá trình trưởng thành hơn quá trình tăng trưởng, suy tuyến giáp ảnh hưởng nặng nề sự cốt hoá, vì vậy cần thiết sàng lọc thiếu hormone tuyến giáp ngay thời kỳ sơ sinh biện pháp điều trị trẻ đạt được sự phát triển thể chất bình thường theo tuổi.

+ Nội tiết tố sinh dục chỉ ảnh hưởng đến gần giai đoạn trưởng thành, chiều cao tăng nhanh bắt đầu đây thì, ảnh hưởng nhiều hơn lên quá trình trưởng thành (nó kết thúc sự phát triển về chiều cao bằng cách cốt hoá vĩnh viễn những sun tăng trưởng)

+ Glucocorticoide ít có ảnh hưởng đến sự tăng trưởng bình thường.

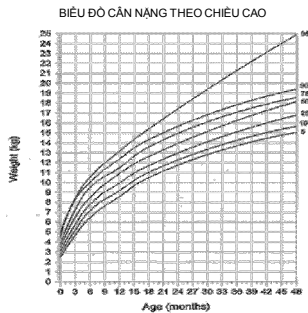
Nếu hormone này được tăng tiết hoặc được đưa từ ngoài vào sẽ ức chế quá trình tăng trưởng điển hình trong hội chứng thận hư trẻ đang giai đoạn phát triển.

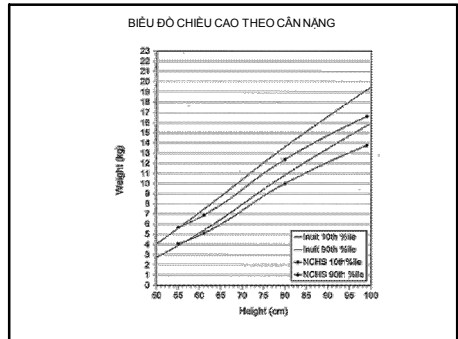
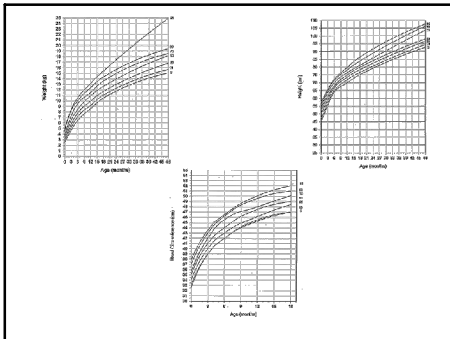
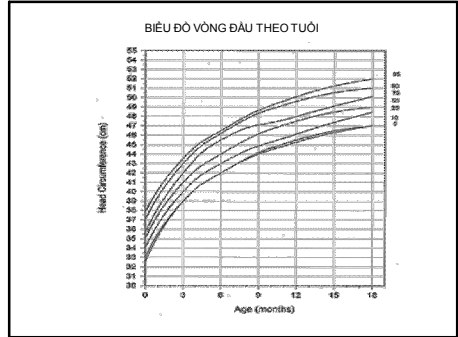
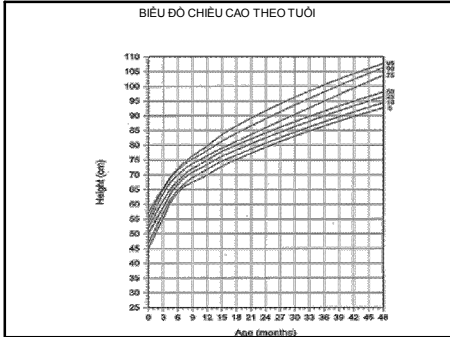
- Yếu tố tinh thần kinh.

2. NHỮNG CHỈ SỐ ĐÁNH GIÁ SỰ PHÁT TRIỂN VẼ THỂ CHẤT

- Sự phát triển thể chất gồm 2 hiện tượng:
- Hiện tượng số lượng: đo bằng centimeter (cm) hoặc gram (g).
Gồm cân nặng, chiều cao, vòng đầu.
- Hiện tượng trưởng thành: đó là sự thay đổi về chất lượng của các mô (mô xương, răng, cơ quan sinh dục, tâm thần kinh).

2.1. Nghiên cứu chính xác sự phát triển thể chất

- Ngoài ra trong thực hành có thể dùng công thức sau để tính nhanh một cách ước lượng chiều cao của trẻ:
 $X = 75 \text{ cm} + 5 \text{ cm} (N - 1)$
 N : số tuổi của trẻ lớn hơn 1 tuổi

- Tăng trưởng não bộ tăng nhanh trong năm đầu và gần như kết thúc vào 6 tháng tuổi. Để theo dõi sự tăng trưởng của vòng đầu sẽ đo đường kính của vòng đầu và theo dõi bằng biểu đồ DS (SD) hoặc biểu đồ percentile. Có công thức tính mối liên quan giữa vòng đầu của trẻ < 1 tuổi và chiều cao như sau:
 $PC = T/2 + 10$
 PC: đường kính vòng đầu; T: chiều cao

- Cân nặng trẻ dưới 6 tháng tuổi = Cân nặng lúc sinh + 600 (n)
  - Cân nặng trẻ trên 6 tháng = Cân nặng lúc sinh + 500 (n)
- Trong đó n là số tháng.
- Cân nặng trẻ trên tuổi = $9 \text{ kg} + 1,5 \text{ kg} (N - 1)$
Trong đó N là số tuổi.

3. NHỮNG CHỈ SỐ ĐÁNH GIÁ SỰ TRƯỞNG THÀNH

- Tuổi xương
- 3.2. Tuổi tính theo răng

Răng cửa giữa dưới	6 tháng
Răng cửa bên, dưới	7 tháng
Răng cửa giữa trên	7 1/2
Răng cửa bên, trên	9
Răng hàm nhỏ, dưới	12
Răng hàm nhỏ trên	14
Răng nanh dưới	16
Răng nanh trên	18
Răng hàm số 2 dưới	20
Răng hàm số 2 trên	24

- 3.3. Tuổi tính theo sự dậy thì

